

Sygn. akt X GC 211/14

1)

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy

w składzie

Przewodniczący SSO Leszek Guza

Protokolant Marta Strzała

po rozpoznaniu w dniu 16 października 2014 roku w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa: M. D. i D. L.

przeciwko: W. G.

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanego W. G. na rzecz powodów M. D. i D. L. kwotę 160.807,80 zł (sto sześćdziesiąt tysięcy osiemset siedem złotych osiemdziesiąt groszy) z ustawowymi odsetkami od kwot:

- 154 238 zł (sto pięćdziesiąt cztery tysiące dwieście trzydzieści osiem złotych) z odsetkami ustawowymi od dnia 6 listopada 2012 r. do dnia zapłaty,

- 5 562 zł (pięć tysięcy pięćset sześćdziesiąt dwa złote) z odsetkami ustawowymi od dnia 6 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty,

- 66 zł (sześćdziesiąt sześć złotych) z odsetkami ustawowymi od dnia 6 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty,

- 941,80 zł (dziewięćset czterdzieści jeden złotych osiemdziesiąt groszy) z odsetkami ustawowymi od dnia 6 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty;

2. zasądza od pozwanego na rzecz powodów solidarnie kwotę 11.718 zł (jedenaście tysięcy siedemset osiemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Leszek Guza

Sygn akt X GC 211/14

UZASADNIENIE

Powodowie M. D. i D. L. wnieśli o zasądzenie od pozwanych pozwanego W. G. kwoty 160 807, 80 zł wraz z odsetkami ustawowymi według zestawienia zawartego w pozwie i kosztami postępowania.

W uzasadnieniu wskazali, że uzyskali przeciwko (...) Spółce z o.o. nakaz zapłaty. Egzekucja z tego nakazu okazała się bezskuteczna. Postanowieniem z dnia 28 czerwca 2013 r. komornik sądowy umorzył postępowanie egzekucyjne.

Pozwany od momentu rejestracji spółki (...) pełnił funkcję prezesa jej zarządu.

Dlatego w oparciu o treść art. 299 k.s.h. powodowie dochodzili od pozwanego:

- kwoty 154 238 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 6 listopada 2012 r. tytułem należności głównej z nakazu,
- kwoty 5 562 zł kosztów zasadzonych nakazem z odsetkami ustawowymi od dnia wytoczenia powództwa,
- kwoty 66 zł kosztów postępowania klauzulowego z odsetkami ustawowymi od dnia wytoczenia powództwa,
- kwoty 941 , 80 zł tytułem kosztów postępowania egzekucyjnego z odsetkami ustawowymi od dnia wytoczenia powództwa.

Pozwany w sprzeciwie od wydanego w sprawie nakazu zapłaty wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu wskazał, że nie kwestionuje faktu wydania nakazu zapłaty, tego, że jest członkiem zarządu spółki oraz tego, że nie został złożony wniosek o ogłoszenie upadłości spółki.

Wskazał natomiast, że mimo braku wniosku o ogłoszenie upadłości spółki powodowie nie ponieśli szkody. Sytuacja majątkowa spółki w okresie powstania i wymagalności roszczeń powodów uniemożliwiła realizację tych roszczeń.

Nawet gdyby pozwany zgłosił wniosek o wszczęcie postępowania upadłościowego we właściwym czasie to powodowie nie uzyskaliby zaspokojenia w trakcie postępowania upadłościowego a sam wniosek byłby oddalony z uwagi na fakt , że majątek spółki nie wystarczał na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego.

Wskazał pozwany, że poszczególne roszczenia powodów stały się wymagalne wobec spółki w lipcu i listopadzie 2012 r.

Na podstawie umów zawartych w marcu i kwietniu 2012 r. ze (...) S.A. spółka (...) miała otrzymać wynagrodzenie. Wartość prac z umów wynosił odpowiednio 200 024 , 34 zł i 425 148 , 48 zł.

Kwota wynagrodzenie z tych umów znacznie przekraczała zobowiązania (...) Spółki z o.o.

W czerwcu 2012 r. prokurent S. M. K. przejął prawa i obowiązki z tych kontraktów. W konsekwencji (...) S.A. zapłaciła wynagrodzenie z obu umów bezpośrednio M. K. a spółka (...) została pozbawiona przysługującego jej wynagrodzenia a tym samym przychodu.

Ponadto M. K. wywiózł z siedziby Spółki całą dokumentację co uniemożliwiło normalne funkcjonowanie Spółki i rozliczenie się z kontrahentami.

Zarząd Spółki złożył w tej sprawie zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa.

W tej sytuacji wniosek o ogłoszenie upadłości mógł być złożony w czerwcu 2012 r. W tym czasie złożenie takiego wniosku nie zmieniłoby sytuacji wierzycieli spółki. Poza wskazanymi wierzytelnościami z dwóch umów spółka nie posiadała bowiem innego majątku z którego mogłaby zaspokoić wierzycieli.

Niezależnie od tego wskazał pozwany, że wierzytelności powodów poprzedzałyby wierzytelności wyższych kategorii w postępowaniu upadłościowym co stanowi kolejny argument, że powodowie nie uzyskaliby zaspokojenia.

Wskazał również pozwany, że egzekucje prowadzone wobec spółki od sierpnia 2012 r. były bezskuteczne.

W stosunku do spółki prowadzone jest przez Urząd Skarbowy postępowanie egzekucyjne w związku z zaległościami od lipca 2012 r. W postępowaniu upadłościowym te należności byłyby zaspokajane przez należnościami powodów.

Zakwestionował również pozwany żądanie w zakresie odsetek od należności z tytułu kosztów postępowania i kosztów postępowania egzekucyjnego.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 17 października 2011 r. została zawarta umowa spółki (...). W dniu 17 listopada 2011 r. (...) (...) z o.o. w G. została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego. Od samego początku prezesem zarządu Spółki był pozwany. Był on też jednym ze współników Spółki. Pozostałymi współnikami byli M. K. i A. W..

(dowód - odpis pełny z KRS k. 25-26)

W dniu 4 marca 2012 r. powodowie zawarli ze Spółka (...) umowę na wykonanie robót budowlanych.

(dowód - umowa k. 8-14)

W dniu 12 marca 2012 r. spółka (...) zawarła ze spółką (...) umowę na wykonanie prac termomodernizacyjnych.

(dowód - umowa k. 189-193)

W dniu 2 kwietnia 2012 r. spółka (...) zawarła ze spółka (...) umowę na wykonanie prac termomodernizacyjnych.

(dowód - umowa k. 194-199)

W dniu 10 lipca 2012 r. powodowie odstąpili od umowy i wezwali spółkę (...) do zapłaty kwoty 97 900 zł tytułem zwrotu uiszczanego już wynagrodzenia wyznaczając termin zapłaty na dzień 17 lipca 2012 r.

(dowód - pismo k. 15-16)

W dniu 28 sierpnia 2012 r. pozwany działając jako prezes zarządu spółki (...) złożył zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa przez M. K. polegającego na pobraniu z kasy spółki kwoty 53 833 , 33 zł , wywiezieniu dokumentacji spółki, próbie kradzieży majątku ruchomego spółki oraz przejęciu wynagrodzenia z umów łączących spółkę z firma (...).

(dowód - zawiadomienie k. 200-202)

Pismem z dnia 26 października 2012 r. powodowie wezwali spółkę (...) do zapłaty kwoty 158 000 zł tytułem zwrotu wynagrodzenia oraz tytułem odszkodowania za niewykonanie umowy wyznaczając je termin zapłaty na dzień 5 listopada 2012 r. .

(dowód - wezwanie k. 17-19)

W dniu 28 stycznia 2013 r. Sąd Okręgowy w Gliwicach zasądził od spółki (...) na rzecz powodów kwotę 154 238 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 6 listopada 2012 r. i kwotę 5562 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Nakazowi temu w dniu 2 kwietnia 2013 r. Sąd Okręgowy w Gliwicach nadał klauzulę wykonalności.

(dowód - odpis nakazu k. 20, odpis postanowienia k. 21)

Postępowanie egzekucyjne wszczęte na podstawie tego nakazu zostało w dniu 28 czerwca 2013 r. umorzone z powodu bezskuteczności egzekucji. Pismem z dnia 27 sierpnia 2013 r. Komornik zwrócił powodom tytuł wykonawczy.

(dowód - postanowienie k. 23, pismo k. 24)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów przedstawionych przez strony nie znajdując podstaw do kwestionowania ich wiarygodności.

Sąd oddalił wnioski pozwanego o zwrócenie się do Komisariatu Policji w Gliwicach oraz do Prokuratury w Gliwicach po nadesłanie akt dochodzenia uznając, że akta te nie mają istotnego znaczenia w sprawie.

Fakt złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa został przez pozwanego udowodniony, zaś sam przebieg postępowania przygotowawczego nie jest okolicznością istotną w sprawie.

Sąd oddalił również wnioski dowodowe pozwanego o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego, przeprowadzenie dowodu z ksiąg rachunkowych oraz przesłuchanie świadka i stron.

Uznał Sąd, że okoliczności na które wskazano owe dowody zostały w części wykazane w inny sposób a w części nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Teza dowodowa sformułowana jako "stan majątkowy i finansowy spółki w okresie od jej powstania do chwili obecnej" nie dotyczy okoliczności istotnych w niniejszej sprawie. Okolicznością taką jest bowiem to kiedy zaistniały ustawowe przesłanki aktualizujące obowiązek pozwanego złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki.

Ponadto w przypadku wniosku o dowód z opinii biegłego teza dotycząca "braku szkody po stronie powodów" znacznie wykracza poza granice tego dowodu. Obowiązkiem biegłego nie jest bowiem gromadzenie materiału dowodowego za stronę pozwaną ale ocena zgromadzonego materiału - w tym przypadku celem ustalenia jaki stopień zaspokojenia uzyskaliby powodowie w przypadku złożenia w terminie wniosku o ogłoszenie upadłości Spółki.

Wniosek o dopuszczenie dowodu z ksiąg rachunkowych oraz ksiąg handlowych Spółki nie mógł być uwzględniony również z tego powodu, że pozwany ksiąg tych nie złożył. Nie złożył również odpowiednio sprecyzowanego wniosku o zażądanie tych ksiąg od podmiotu trzeciego - pomijając już tutaj fakt, jak wynika z pisma pozwanego księgi te zostały ze spółki wywiezione.

Oddalając wnioski dowodowe miał tutaj Sąd również na uwadze, że historia spółki (...) w czerwcu 2012 r. (a ten okres wskazywał pozwany jako właściwy do złożenia ewentualnego wniosku o ogłoszenie upadłości) trwała dopiero od niespełna 9 miesięcy. Nie bardzo więc wiadomo jakie miałyby być podstawy opinii biegłego.

Najistotniejszą jednak okolicznością jaką wziął Sąd pod uwagę oddalając te wnioski jest to, że już same pisma pozwanego wskazują, że Spółka poza wierzytelnościami z dwóch umów ze spółką powiązaną osobowo w zasadzie nie miała innego majątku. Zbędne są więc wnioski dowodowe na okoliczność stanu majątkowego i finansowego Spółki.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Istota niniejszego sporu sprowadza się do rozstrzygnięcia, czy pozwany ponosi odpowiedzialność za zobowiązania(...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. na podstawie art. 299 k.s.h.

Na wstępie przypomnieć należy, iż stosownie do treści art. 299 § 1 k.s.h. jeżeli egzekucja przeciwko spółce okazała się bezskuteczna, członkowie zarządu odpowiadają solidarnie za jej zobowiązania.

Członek zarządu może się uwolnić od odpowiedzialności, o której mowa w § 1, jeżeli wykaże, że we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie układowe, albo że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcie postępowania układowego nastąpiło nie z jego winy, albo że pomimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcia postępowania układowego wierzyciel nie poniósł szkody.

W niniejszej sprawie pozwany nie kwestionował faktu istnienia tytułu egzekucyjnego wobec Spółki, faktu bezskuteczności egzekucji oraz tego, że we właściwym czasie będąc członkiem zarządu Spółki nie zgłosił wniosku o ogłoszenie jej upadłości.

Jedynym zarzutem pozwanego było, że pomimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz nieszczęścia postępowania układowego powodowie nie ponieśli szkody.

Zarzut ten oparł pozwany na twierdzeniu, że jeden ze współników i prokurent Spółki okradł spółkę, przez co nie była ona w stanie realizować swych zobowiązań.

W ocenie Sądu taki sposób obrony nie zasługiwał na uwzględnienie. Wydaje się bowiem, że nie można przenosić na wierzycieli odpowiedzialności za zdarzenia wewnętrzne w Spółce i z tego tytułu zwolnić pozwanego od odpowiedzialności za jej zobowiązania.

Wewnętrzny sposób organizacji działalności Spółki i ewentualne konflikty oraz wzajemne spory współników nie mogą być podstawą uwolnienia pozwanego od odpowiedzialności.

Niezależnie od tego wskazać należy, że pozwany nie wskazał żadnego majątku Spółki pozwalającego na zaspokojenie jej wierzycieli poza dwoma kontraktami ze spółką powiązaną osobowo T.. Wierzytelności z tych dwóch kontraktów miały w ocenie pozwanego stanowić cały majątek Spółki pozwalający na zaspokojenie wszystkich wierzycieli a ich brak miał powodować niewypłacalność Spółki.

W ocenie Sądu taki sposób obrony nie mógł prowadzić do zwolnienia pozwanego z odpowiedzialności.

W żaden sposób bowiem pozwany nie wykazywał, że podjął jakiegokolwiek kroki celem "odzyskania" tych wierzytelności od osoby które je "przejęła" . Skoro bowiem owo "przejęcie" nastąpiło w ocenie pozwanego w sposób nielegalny to istnieją podstawy do żądania zwrotu tych środków a w przypadku odmowy ich zwrotu do dochodzenia ich na drodze sądowej. Nie bez znaczenia jest tutaj fakt, że strony obu umów w ich § 8 ust. 4 wyłączyły możliwość cesji wierzytelności z nich wynikających.

Spółka, której jedynym reprezentantem jest pozwany nie podjęła żadnych czynności które zmierzałyby do odzyskania wierzytelności. A przynajmniej podjęcia takich kroków w niniejszym postępowaniu nie wykazała. Samo postępowanie karne nie jest tutaj wystarczające.

Słusznie wskazuje tutaj strona powodowa, że wierzytelność w stosunku do M. K. o zwrot środków również stanowiłaby majątek spółki w ewentualnym postępowaniu upadłościowym.

Niezależnie od tego należy wskazać, że również samo istnienie wierzytelności wskazywanych przez pozwanego nie zostało wykazane. Nie jest tutaj wystarczające samo wykazanie zawarcia umów. Przede wszystkim z umów tych nie wynika wysokość wynagrodzenia za wykonane prace. Miało być ono ustalone na podstawie obmiaru powykonawczego.

Ponadto jak wynika z zawiadomienia o przestępstwie (k. 200-201) złożonego przez pozwanego wykonywanie obu umów nie przebiegało bezproblemowo. W zawiadomieniu pisze pozwany o konieczności wstrzymania prac z powodu braku rozliczenia z inwestorem. Istnienie więc jak i wysokość tych wierzytelności nie zostały wykazane.

Nie zostało więc wykazane istnienie majątku, który miał stanowić podstawę obrony pozwanego.

Ponadto z dokumentów złożonych przez pozwanego wynika, że już przed czerwcem 2012 r. Spółka nie regulowała swych zobowiązań. Dowodzi tego wniosek o wszczęcie egzekucji (k. 203) w którym wskazano na nakaz wydany w dniu 12 czerwca 2012 r. Biorąc pod uwagę, że nakaz ten obejmuje stosunkowo niewielkie należności (9 139 , 27 zł oraz odsetki i koszty postępowania) stawia to pod znakiem zapytania sugestie pozwanego, że dopiero od czerwca 2012 r. Spółka utraciła możliwości regulowania swych zobowiązań.

Za nieuzasadniony uznał Sąd również zarzut pozwanego dotyczący możliwości dochodzenia odsetek od należności z tytułu kosztów postępowania i kosztów postępowania egzekucyjnego.

Należności te bowiem nie są obecnie należnościami z tytułu kosztów sądowych lub egzekucyjnych ale stanowią samodzielne należności dochodzone z tytułu odpowiedzialności odszkodowawczej członka zarządu. Od należności tych można więc liczyć odsetki za opóźnienie w zapłacie na zasadach ogólnych (art. 481 k.c.).

Biorąc pod uwagę wszystkie te okoliczności w oparciu o art. 299 k.s.h. Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powodów solidarnie dochodzone należności.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. zasądzając całość kosztów na rzecz powodów, którzy wygrali proces. Na koszty te złożyły się opłata sądowa (8 041) , opłata skarbową (17 zł) i wynagrodzenie pełnomocnika procesowego (3 600 zł) oraz wydatek w postaci opłaty za uzyskanie odpisu pełnego z KRS (60 zł).

SSO Leszek Guza